

קנא:

עין משפט
נר מצוה

קח א מ"י פ"ח מהלכות זכיה
ומתנה הלכה כג סמג
עשין פב טוש"ע חו"מ סי' רנ
סעיף ז:

ק"ב ב מ"י שם הלכה יד סמג
שם טו"ש"ע שם סעיף ב:
ד"ר א מ"י פ"ו מהלכות גירושין

הל' כח ופ"ט הל' ב יב יד
כב סמג עשין נ טוש"ע אה"ע
סי' תמא סעיף נח:

ק"א ד מ"י פ"ו מהלכות
עבדים הל' א סמג עשין
פז טוש"ע יו"ד ק"י רסז סעיף
עו:

קרב ה' מ"י פ"י מהל' זכיה
הל' א' סמג עשין פז
טוש"ע חו"מ ס' רנג טעין יח:
ו' [מ"י] שס פ"ח (הכ"ג) סמ"ג
שס טוש"ע שס:

ז [מ״י שם הל' יד] סמ"ג שם
טוש"ע שם:

קניג א מיי שטס דינאסטיע
סמג שטס טוש"ע חו"מ סי'

קיד ט מי' שם הלכה כג כד
טוש"ע שם סעיף ז:

מוסף רע"י

הובא בעמוד הבא

מוסף תוספות

א. ואיכא למידק טעמא
 דכין דאם עמד אינו חוזר
 ומתנה מחיים היא חייב
 להשיב ודלא בעני קנין וכו',
 והתנקה דהני הוו סדרי
 ודבכל ש"מ תקון רבין דלקנין
 באמריה מיטע שלא תטורף
 דעליו. ויב"א. ב. ואי
 באומר עת אותו שר שחבר
 ההמונה בקרקע לעברו אינו
 נוכח. ג. ש"ס. ג. גענין
 ד"א. ד. ד"א. שאלו ש' אגם
 כמאות ועומד במקומו לגרש
 כאילו הוא קוץ' לא חשיב
 לאחר מיתה. ה' ח"ס' ה'א"ש
 גענין ג.

רבינו גרשום

[illegible]

(א) אולי צ"ל במתנה שעשתה לי

מי שמת פרק תשיעי בבא בתרא

דבריה. פי' אלמא מתנת שביז מרע
וא"ת לפי סדרתו של מקשה אחאי
כיון דמתנת שביז מרע במקלת אינו
יש להקשות בהך דלקמן דתנו מנה

וכי קיימא הות הדרא בה זימנא חדרא
חלשא שלחה ליה תא קני שלח לא
בעינא שלחה ליה תא קני כל היכא דבעית
אזל שיירה וקנו מינה כי קיימא הדרא בה
אתאי לקמיה דרב נחמן שלח ליה תא לא
אתא אמר מאי איתי הא שיירה וקנו מינה
שלח ליה אי לא אתית ⁶מחינא לך בסילוא
דלא מבע דמא אמר להו לסהדי היכי הוה
מעשה אמרו ליה אמרה הכי ווי דקא מיתה
הך איתתא אמר להו "א"כ הוה מצוה מחמת
מיתה ומצוה מחמת מיתה חוזר איתמר
מתנת שכיב מרע במקצת ⁶ אמרוה רבנן
קמיה דרבא משמיה דמר זוטרא בריה
דרב נחמן דאמר משמיה דרב נחמן הרי
היא כמתנת בריא והרי היא כמתנת שכיב
מרע הרי היא כמתנת בריא שאם עמד
אינו חוזר והרי היא כמתנת שכיב מרע
דלא בעיא קנין אמר להו ⁷רבא לאו אמינא
לכו לא תיתלו בוקי סריקי ברב נחמן הכי
אמר רב נחמן הרי היא כמתנת בריא
ובעיא קנין איתיביה רבא לרב נחמן ⁸שייר
קרעק כל שהוא מתנתו קיימת מאי לאו
דלא קנו מיניה לא דקנו מיניה אי הכי
אימא סיפא לא שייר קרעק כל שהוא אין
מתנתו קיימת ואי דקנו מיניה אמאי אין
מתנתו קיימת א"ל הכי ⁹אמר שמואל שב"מ
שכתב כל נכסיו לאחרים ¹⁰אע"פ שקנו מידו
עמד חוזר בידוע שלא היה ¹¹מצוה אלא
מחמת מיתה איתיביה רב משרשיא לרבא
מעשה ¹²באמן של בני רוכל שהיתה חולה
ואמרה תנתן כבינתי לבתי והוא בשנים עשר
מנה ומתה וקיימו ¹³דבריה התם במצוה
מחמת מיתה איתיביה רבינא לרבא ¹⁴האומר
תנו גט זה לאשתי יושטר שחרור זה לעבדי
ומת לא יתנו לאחר מיתה ¹⁵תנו מנה לפלוני
ומת יתנו לאחר מיתה וממאי דלא קנו מיניה
דומיא דגט מה גט לאו בר קנין אף האי
גמי דלא קנו מיניה התם גמי ¹⁶במצוה מחמת
מיתה רב הונא בריה דרב יהושע אמר
מצוה מחמת מיתה בעלמא בעיא קנין וכי
תניא הני מתנייתא ¹⁷ובמחלק כל נכסיו דההיא
מתנת שכיב מרע שויוה ¹⁸הולכתא ¹⁹מתנת
שכיב מרע במקצת בעיא קנין ואע"ג דמת
²⁰מצוה מחמת מיתה לא בעיא קנין והוא
דמת עמד חוזר ואף על גב דקנו מיניה
איתמר

ולא להאריך וא"ת מאי קא משמע

כבר נתן ליה צפרק מי שפאחו (ב)
ללאחר מיתה הא תנא ליה כ' וי"ה
קמו (ו) ויכול לגרש ששלחו של א'
שאף על פי שנתן ליה גט מחיים
תנו ולא אמר תכזבו ומנין לנו
היורשין לשחרר ולא אחא כרבנן
ומת רבי אומר לא זכה וחסמים
יש אם באומר שחררו אף רבי מ
תנו כאומר תכזבו ותנו רבן אומר
מע אם כותפין היורשים אם לאו דלמא
לאחר מיתה. ואמר ר"י דלמאן דמא
ימינו צענו ואמר ומהלך דין לוא

אז דמו לגמרי לפי שהשטר שרואה
די קצת אצל למאן דמוקי לה החס

[illegible]

(א) כששילחה בשביל אחיה: ווי
 מיסב דא איסטא. ולא תראה את
 אחיה שאינו רואה לנא אלני: א"כ
 מלוא מחמם מיסב היא וכל מלוא
 מחמם מיסב חוזר. בין במתנה
 במקצת בין במתנה בלא שור ואפילו
 קנו מידו אי קאי מחליו הדבר
 בכללו צידוע שלא היה קנין אלא
 מחמת מיטה והואיל והיה מתאונן
 על מיתתו בעת זואתו והבי
 פסקינן לקמן: איסור מחמם שריבי
 מרע במקצת. שלא היה זה קנין
 והיא אותה מתנה ששנינו [שם] שיר
 קרקע כל שהוא מתנתו מתנה
 עמד אינו חוזר דכיון דהוי זה
 שיעור כך היה דעתו שאם יעמוד
 לא יחזור ולכן שיר לעצמו מה
 ששיר: והרי היא כמתנה שריבי
 מרע. שאין זה שיעור דלא צריך
 קנין ואם מת קנה ואם עמד אינו
 חוזר: וצריך קנין. וכיון דקנו מיניה
 אם עמד אינו חוזר דליכא קנין
 ושיעור וכל שכן דאם מת קנה אכל
 בלא קנין אפילו מת לא קנה וכ"ש
 אם עמד חוזר והבי פסקינן לקמן:
 איסוריה רבא לרב נחמן. ממתני
 שיר קרקע כל שהוא כו' דהיינו
 מתנת שריבי מרע במקצת: אימא
 סיפא אם לא שיר קרקע כל שהוא
 אין מסנתו מסנה. אם יעמוד
 מחליו ואם מת קנה: ואי דקנו
 מיניה אחאי לא הויא מסנתו מסנה.
 שאם יעמוד לא יחזור: צידוע
 שלא היה קנין אלא מחמם מיסב.
 והואיל ולא שיר ואע"פ שלא היה
 מחמת מיטה צדיק: רובא שם
 אדם: צדיק. בית נפש נוסקא
 בלע"ז והוא לשון כבודות דרלות
 במסכת שבת (דף נד.) שמכביין
 אותן למיתל: וקיימו חכמים אם
 דביב. אע"פ דמתנת מקצת בלא
 קנין הויא דמדקמי דבירה משמע
 דברים בלא קנין הויא: הסם במלוא
 מחמם מיסב. שהזכירה דמלאגת מיטה
 היא מחלקת דמלוא מחמם מיטה לא
 שיעור בין ליכא שיר והבי פסקינן לקמן:
 מתנת

פ' עב.) דלחין גט לאחר מיתה ואמרין נמי בריש כתובות (דף ז':)
ומתניתין דהכא אינטרדיך שאף על פי שמינה שליח בחייו ולאחר
גמותו^א קמ"ל דלא ידעינן הא ממסנה דמי אשאזו (גיטין סט')
כמו לאחר מיתה הוא"ע (י) על ה' דלייק בגיטין על כך משנה
צקד קמייירי צבריא מדלא קאמר כתבו דלמא הא דתנן תנו
לני עליה דרבי צבריאל דירושלמי צפ"ק דיגטין דקתייהו ההם
דים וזה וכופין את היורשין לקיים דברי המת אמר ר' יוצא
ואם באומר כתבו ותנו אף רבנן מודו אללא כן אנו קיימים
האומר תנו כאומר שחררו וי"ל דלא נחתא מתניתין לאשמעינן
תא אללא לאשמעינן שלא יתנו שלוחים שבמקומו גט לאחר מיתה:
גמרא הך משנה בשכיב מרע אחי שפיר (י) והוי סיפא דומיא דרישא
וכי מצטער לצוות ממון דבשטר אין מועיל צוואתו לאחר
לאחר מיתה אין צוולם והמנה צוולם מכל מקום כיון דבשעת
לא ובמעמד שלשמן קשה להשתא לא היו רישא דומיא דסיפא (י)

דלחין

ועמד ב' ועג כרחק וכו' דלע"ג כו' כמו שהגהתי לעיל וכמו שכתבו המוספות מירון זה כפ"ק דגיטין.
ויהיו אין גראה כו' שכתבו מירון זה מנ"ד אחר עד אלא ודאי כפיסא נהוא דפלגין ולא הוי כיסא דומיא
המירון שהגהתי לעיל: בא"ד ואשחרו רוחה כק:

שייך ואם עמד לא קני וחזר. והא דתניא כל הני מתני' דקתני שייר קרקע כל שהוא מתנתו מת

מסורת הש"ס

(א) [כחוצות זא], (ב) [לעיל ז.
וש"ג], (ג) לעיל קמו; (ד) [לקמן
קנב], (ה) לקמן קנו: [גיטין יד:
ו] גיטין יג, (ז) [גיטין סו],

לְעֹזִי רַעֲשׁ"י

נרשק"א. סיכה, מכבנה.

הגהות הב"ח

[illegible][illegible]